

Ekonomi\$

COŚ O SZKOLE I NIE TYLKO...

Cena 2zł

Nr 4/ 2009

Uwaga !!!

Rozwiąż krzyżówkę

– nie będziesz pytany !!!

(ostatnia strona 😊)

Foto-Story: I Ty możesz zostać św. Mikołajem.

Polecamy !!!

- 1. Wywiad z p. prof. Litwickąstr.2***
- 2. Ankieta świąteczna.....str.6-9***
- 3. Nasze sportowe sukcesy.....str.20***

Drodzy Czytelnicy!

W tym świątecznym numerze chcielibyśmy wlać w Wasze serca świąteczny klimat. Świąta to czas radości, miłości oraz pojednania, mamy nadzieję że dzięki temu numerowi naszej gazetki poszerzycie swoją wiedzę na temat Świąt Bożego Narodzenia. Wesolych Świąt!!!

Skład Redakcji..

WISZA

KOZA

ZAQR

Rozmowy kontrolowane...

Aktualne wydanie gazetki szkolnej poświęcone jest Świętom Bożego Narodzenia. Dlatego też postanowiliśmy pokazać jak wyglądają święta obchodzone przez Panią Profesor Agatę Litwicką.

1. Jakie zna Pani tradycje wigilijne?

Wszystkie te które są przeważnie znane. Ilość potraw na wigilijnym stole, siano pod obrusem, dzielenie się opłatkiem i składanie życzeń oraz sam przebieg kolacji.

2. Jakie znaczenie mają dla Pani święta Bożego Narodzenia?

Przede wszystkim znaczenie religijne, ponieważ jestem osobą wierzącą. Akurat te święta mają dla mnie ogromne znaczenie świąt rodzinnych, bo jak stanowi polska tradycja, w święta Bożego Narodzenia rodzina powinna być razem.

3. Kiedy według Pani powinno przygotowywać się do świąt?

Absolutnie nie w listopadzie! Dopiero w okresie adwentu!

4. Jak u Pani wyglądają przygotowania do wigilii?

Jeżeli do świąt to jak w każdym domu: duże sprzątanie, zakupy, i inne przygotowania. A jeżeli do wigilii to na pewno zakupienie prezentów, które czasem jest bardzo wyczerpujące, czy odwiedzanie rodziny.

5. W jakim gronie spędza Pani wieczór wigilijny?

W gronie najbliższych: męża i dzieci, ale odwiedzamy później rodziców.

6. Czy u Pani na stole znajduje się 12 potraw wigilijnych? Co jest Pani specjałem?

Oczywiście musi być 12 potraw. Właściwie to ja nic nie robie tylko kupuję gotowe śledzie a mój mąż piecze rybę , ja się tym nie zajmuję. Natomiast ja najlepiej na świecie robię sos grzybowy, którego jemy z kaszą a nie jak w innych domach zupę grzybową.

7. *Czy czeka Pani na pierwszą gwiazdkę przed rozpoczęciem kolacji wigilijnej?*

Niestety nie, to jest uwarunkowane czasem . Wcześniej każdy jest zajęty, a wieczorem musimy mieć czas by pojechać jeszcze do rodziców. Więc nie koniecznie z ta pierwszą gwiazdką.

8. *Czy prezenty pod choinką mają dla Pani duże znaczenie?*

Prezenty nie mają znaczenia jako prezent, jako rzecz droga czy wartościowa, tylko ma znaczenie symboliczne. Jest takim dodatkiem, ale wyrazem pamięci. Nie jest to typowa rzecz.

Najłatwiej iść do drogerii i kupić wszystkim kosmetyki. Natomiast my szukamy czegoś wyjątkowego, coś o czym ktoś marzył, coś co jest trudne do zdobycia. Na przykład szukamy teraz książki w Internecie dla jednego z członków rodziny, której nikt już nie wydaje i nigdzie jej nie można znaleźć.

9. *Co Pani sądzi o tak wczesnym wprowadzeniu na rynek artykułów świątecznych i promowaniu świąt już od 2 listopada?*

To jest okropne, uwarunkowane handlem i chęcią zysku. Z jednej strony trudno się dziwić właścicielom sklepu, dlatego że przy tej okazji zarabiają. Przekracza to granice dobrego smaku.

10.10. *Czy słucha Pani kolęd?*

Tak, słucham. Najbardziej lubię kolędy w tradycyjnym wykonaniu.

**Malwina Kasprzak
Ewa Nowakowska**

Poeci do piór...!

Poezja zawsze porusza istotne tematy.

Dziś w kąciku poetyckim poezja o bliskości, samotności...

Samotny okręt

Gdy przyjaznej duszy brak, trzeba płynąć jak okręt po morzu,
poznać ciszy smak.
Niech spokój wiecznością pozostanie, w każdej minucie reszty istnienia,
nigdy nie błądź i nie szukaj sensu, bo wszystko
w życiu się zmienia.
Ile błędów trzeba będzie popełnić, ile razy odejść pokonany,
ile razy przez ludzi zapomniany.
Wciąż płynąć jak okręt po morzu przez wzburzone fale, nie wątpić
ani przez chwilę, czy odejść w zapomnienie?

W oceanie myśli tonę
Szukając spokoju
Oczy skamieniałe
Jak ostrze wbijające się w serce...
Nie dają mu odetchnąć...
Cierpienie ogarnęło zabłąkaną duszę
Dając jej znać że musi odejść
Serce niegdyś bijące żarem
teraz tylko iskrą pozostało
podsycane nie miłością
lecz smutkiem i nienawiścią
jej dotyk niegdyś jak lek na ubolewania
teraz.. niczym kat serce powoli zabija..
ostatnia krwawa łza płynąca po policzku
objawiająca że życie daje nam dwa wyjścia..
umrzeć w spokoju lub żyć w mękach..
niemal bez różnicy.. bo życie..
skończyło się wraz z sekundą..
gdy znikłaś.. z mojego życia

Jasiu

Kolęda, pastorałka a piosenka świąteczna

W polskiej tradycji bożonarodzeniowej te trzy pokrewne sobie a jednocześnie zupełnie odmienne pod względem etymologicznym słowa występują bardzo często, warto więc wyjaśnić ich znaczenie.

Kolęda to pieśń bożonarodzeniowa opowiadająca o wydarzeniach związanych z narodzinami Chrystusa, utrzymana w konwencji ściśle religijnej, początkowo wywodząca się z tradycji ludowej, potem komponowana również przez wielu wybitnych kompozytorów. W liturgii Kościoła katolickiego kolędy wykonuje się od Mszy o północy w Święto Bożego Narodzenia (noc 24/25 grudnia) do święta Chrztu Pańskiego (niedziela po 6 stycznia). W polskiej tradycji dopuszcza się śpiewanie ich do Święta Ofiarowania Pańskiego (2 lutego). Najpopularniejsze polskie kolędy to „Dzisiaj w Betlejem” i „Lulajże Jezuniu”.

Odmiana kolędy o wątkach zaczerpniętych z życia codziennego nazywana jest [pastorałką](#), która w odróżnieniu od kolędy nie jest wykorzystywana w nabożeństwach religijnych ze względu na swój świecki charakter. Pastorałka zazwyczaj utrzymana w tonie sielankowym występowała w postaci prostej bądź złożonej, udramatyzowanej, jako dialog pasterzy betlejemskich, również w formie kantatowej – z elementami chóralnymi, np. chór aniołów. Przykładem polskiej pastorałki może być „Uciekali na osiołku”.

Od kolęd należy odróżnić piosenki o tematyce związanej nie z narodzeniem Jezusa, lecz ze świętami Bożego Narodzenia, jak np. polską piosenkę „*Jest taki dzień*”, czy angielskie „*Jingle Bells*” i „*White Christmas*”.

Mam nadzieję, że jeśli ktoś z was miał wątpliwości w kwestii odróżnienia kolęd od pastorałek i piosenek świątecznych, to dzięki tym informacjom wyzbył się ich, życzę więc wesołego kolędowania oraz ciepłych i spokojnych świąt w domowym zaciszu.

Justyna Biernat kl. III ZB

CO WIESZ O ŚWIĘTACH BOŻEGO NARODZENIA?

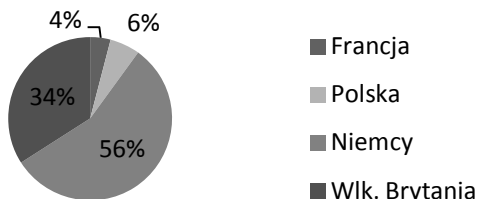

Dnia 10 listopada 2009 sprawdziliśmy wiedzę uczniów na temat Świąt Bożego Narodzenia. Mimo prostych pytań, niektórym uczniom sprawiły one nie mały kłopot. Spójrzcie sami:

1. *Gdzie narodziła się tradycja choinek ?*
2. *Jak nazywali się rodzice Jezusa?*
3. *W którym wieku zaczęto świętować Boże Narodzenie?*
4. *Za panowania którego króla narodził się Jezus?*
5. *Co kładzie się pod obrusem?*
6. *Kiedy Anglicy obchodzą święto zwane Boxing Day?*
7. *Która z kołęd zawiera słowa „Śpiewajcie Aniołowie”?*
8. *Co symbolizować mają orzechy, zawijane w sreberka?*
9. *Co to jest Paruzja?*

Pytanie 1

Większość ankieterów odpowiedziała poprawnie. Tradycja choinek narodziła się w Niemczech.

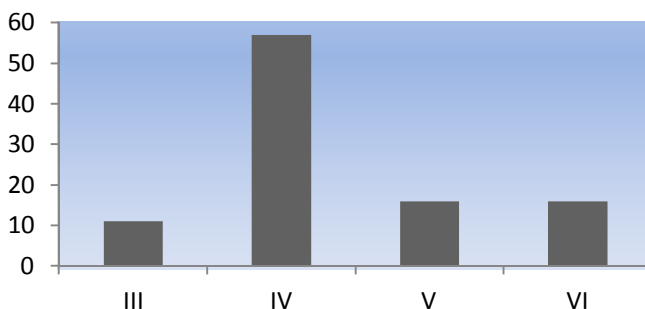

Pytanie2

Tylko 1 osoba udzieliła błędnej odpowiedzi a (Adam i Ewa). Poprawna odp. Maryja i Józef

Pytanie3

Boże Narodzenie zaczęto świętować dopiero w wieku IV

Pytanie 4

Za panowania którego króla narodził się Jezus? Poprawna odp.: Heroda

- a) Heroda 89%
- b) Herolda 5%
- c) Augusta 6%
- d) Adama 0%

Pytanie 5

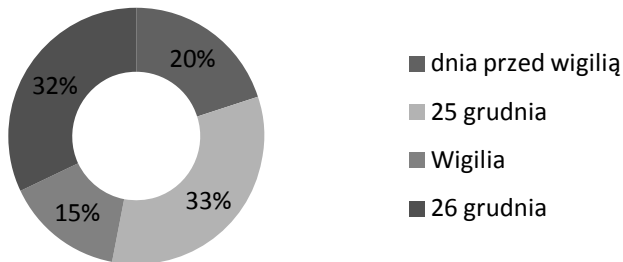
Pod obrusem kładzie się: sianko

- a) Rysunek Świętego Mikołaja 4%
- b) Sianko 95%
- c) Kawałek święconego chleba 0%
- d) Nic 1%

Pytanie 6

Anglicy obchodzą święto zwane *Boxing Day*, które jest odpowiednikiem:

Poprawna odpowiedz. D - 26 grudnia (II dzień świąt)

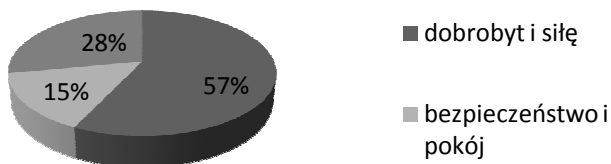
Pytanie 7

Która z kolęd zawiera słowa „...śpiewajcie Aniołowie...”? poprawna odp.c

- a) Anioł Pasterzą mówił 19%
- b) Bóg się rodzi 3%
- c) Do szopy, hej pasterze 77%
- d) Dzisiaj w Betlejem 1%

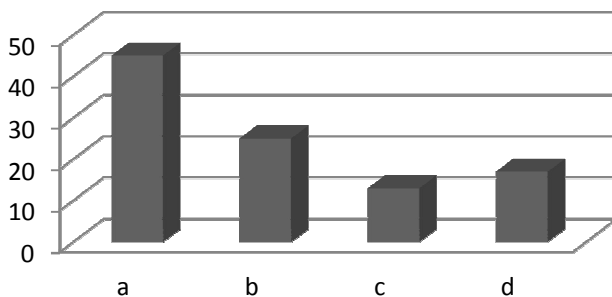
Pytanie 8

Orzechy zawijane w sreberka symbolizują dobrobyt i siłę.

Pytanie 9

Paruzja to: okres od początku adwentu do 16 grudnia.

Sylwia Wierzbicka
Agnieszka Drewniaczyk
Agnieszka Pionczak
Malwina Kasprzak
Kamil Trzeciak

Boże Narodzenie – w tradycji chrześcijańskiej to święto upamiętniające narodziny Jezusa Chrystusa. Jest to liturgiczne święto stałe, przypadające na 25 grudnia

(wg kalendarza gregoriańskiego). Boże Narodzenie poprzedzone jest okresem trzytygodniowego oczekiwania (dokładnie czterech niedziel), zwanego adwentem. Kościołach, które nadal celebrują liturgię według kalendarza juliańskiego (tzw. Kościoły wschodnie, głównie Kościół prawosławny), Boże Narodzenie przypada obecnie 7 stycznia.

Geneza

Najstarszym znanym nam dziś autorem, który pisał o narodzinach Jezusa w grudniu, jest Hipolit. W datowanym na 204 Komentarzu do Księgi Daniela (4,23,3) pisał on: Pierwsze przyjście Pana naszego wcielonego, w którym narodził się w Betlejem miało miejsce ósmego dnia przed kalendami styczniowymi (tzn. 25 grudnia)

Dzień 25 grudnia jako datę dzienną obchodzenia pamiątki Bożego Narodzenia podał też rzymski historyk Sekstus Juliusz Afrykański w swojej Chronographiai, w roku 221.

W 274, w tym dniu cesarz Aurelian nakazał obchodzenie nowego święta, synkretycznego kultu Sol Invictus.

W IV wieku, w okresie gdy chrześcijaństwo zyskało w Rzymie status religii państwowej i zaczęło zdobywać popularność, miejsce święta Sol Invictus (kult synkretyczny, łączący w sobie elementy mitraizmu, kultu El Gabala i bóstwa solarnego Sol.) Kościół przepisał obchodzenie w tym dniu święta Bożego Narodzenia. Pierwszą zachowaną wzmianką o publicznym celebrowaniu tego święta jest notatka w Chronografie z 354 r., znajdującym się w zbiorach Biblioteki Watykańskiej.

Datę 25 grudnia, przyjętą za czas narodzin Jezusa, próbuje też wyjaśnić tzw. hipoteza obliczeniowa. Jej autorem jest L. Duchesne, który opierając się na tekstach Statuta Hipolita Rzymskiego (ok. 170—235) i De Pascha computus z 243 r., w 1889 obliczył daty życia Jezusa. Według jego hipotezy, zakładającej idealne zsynchronizowanie czasu narodzin i śmierci ludzi doskonałych, Jezus narodził się 25 grudnia, a zmarł w dzień Paschy 25 marca (która jest zbieżna z biologiczną datą poczęcia).

Ty możesz zostać św. Mikołajem..

Po to tu jestem , aby dawać wszystkim szczęście i radość! ☺

Dziękuję Ci św. Mikołaju marzyłam o tym telefonie! ☺

Skąd wiedziałeś św. Mikołaju jaki rozmiar?

Św. Mikołaj wie wszystko ^^

Dziękuję za specyficzny prezent!

Każdy dostaje to na co zasłużył xD

Musimy coś zrobić żeby dla Zosi te święta były równie szczęśliwe jak dla Nas ;)

A może by tak prezent?

CO JEJ KUPUJEMY?

Może iPoda ?

400zł się należy..

Ile płace?

Proszę bardzo ☺

Prezent od przyjaciół

Dziękuję za ten podarunek ;) Zrobiliście mi miłą

KONIEC

wlsZa & kOzA & ZaQeR

Inny pogląd głosi, że święto Bożego Narodzenia zostało przyjęte przez Kościół po zwycięstwie cesarza Konstantyna Wielkiego nad Maksencjuszem w 312 roku lub Licyniuszem w 324 r.

Warto podać także, że w II-IV wieku, 25 grudnia przypadał na dzień urodzin Mitry. Prawdopodobne jest więc, że geneza daty świąt jest bardziej skomplikowana

W (Ewangelii Łukasza 2:8) jest napisane o tym, że pasterze strzegli swych owiec w nocy pod gołym niebem. Ta relacja wyklucza poprzednie hipotezy, bo wskazuje na cieplejszą część roku.

Święta historyczne zbieżne czasowo z Bożym Narodzeniem

Rzymskie Saturnalia

W dniach od 17 do 24 grudnia w Rzymie obchodzono Saturnalia - święto ku czci Saturna. Okres ten, przypadający w okolicy przesilenia zimowego (w starożytności wypadło to 24 grudnia), był czasem zabawy i obdarowywania się podarkami. Z czasem połączono to święto z obchodami Nowego Roku. Saturnalia obchodzono także w czasach późnego cesarstwa pod zmienioną nazwą - Brumalia (przy zachowaniu większości wcześniejszych tradycji).

Perski kult Mitry

Innym świętem "pogańskim" był perski kult Mitry, szlachetnego bóstwa słońca, który narodził się w ubogiej grocie^[3]. Ono również przypadało w okresie przesilenia zimowego, a dokładniej 25 grudnia, który to dzień był dniem jego narodzin.

Sol Invictus

U schyłku Cesarstwa Rzymskiego, za panowania cesarza Aureliana powstał nowy kult synkretyczny, łączący w sobie elementy mitraizmu, kultu El Gabala i bóstwa solarne Sol. Obchodzone 25 grudnia, święto ku czci Sol Invictus, było świętem państwowym i pierwszy raz jest poświęcone źródłowo w roku 354, za panowania cesarza Juliana Apostaty. Kościół pod koniec IV wieku przepisał w tym dniu obchodzenie świąt Bożego Narodzenia. Apologeci chrześcijańscy zauważają, że Hipolit już w datowanym na 204 Komentarzu do Księgi Daniela (4,23,3) pisał "Pierwsze przyjście Pana naszego wcielonego, w którym narodził się w Betlejem miało miejsce ósmego dnia przed kalendami styczniowymi", podczas gdy 25 grudnia został ustanowiony przez cesarza Aureliana świętem narodzenia niezwykłego słońca dopiero w 274

CHRISTMAS IN ENGLAND AND POLAND

In England , on 24 December usually all preparations for Christmas are complete. In the evening some people go to church to attend the so called "midnight mass". Children don't forget to hang up old stockings for presents. The most important day is the 25th of December. Early in the morning children wake up and open their presents. On this day people eat Christmas dinner. Dinner traditionally consists of roast turkey with roast potatoes with vegetables. For the dessert they eat Christmas pudding. In the evening queen gives her message on TV. The tradition is that people kiss under the mistletoe. It brings luck. People go from house to house singing special songs called carols. The 26th of December is called Boxing Day. It is celebrated as a bank holiday. On this day people give presents of money to paperboys or dustmen. This is the last non-working day and the last day of the Christmas celebration.

Polish Christmas has many traditions. On 24th of December people believe that the first person who enters the house should be a man , because it brings luck. When the first star appears in the sky , people take their seats at the Christmas table. They leave an empty place for unexpected guest. Traditionally , there should be twelve dishes. The most popular dishes are red borsch , pies and sour cabbage with mushrooms , fish (usually carp) and poppyseed cake. Before the family starts eating, all its members share the holy wafer. There is also a custom of giving presents. At midnight many people go to church. The first day of Christmas - 25th of December is usually spent at home. The second day of Christmas is spent in a different way. People visit one another , talking or singing carols. From

Wybrane słówka z tekstu:

mistletoe – *jemiola*

***turkey** – *indyk*

***carols** – *kolędy*

***dishes** – *dania*

***poppyseed cake** - *ciasto z ziarnami maku*

***unexpected guest** - *niespodziewany gość*

Weihnachten rund um die Welt

Weihnachten im Vietnam....

Die Hauptreligion In Vietnam ist der Buddhismus. Daneben sind auch der chinesische Taoismus weit verbreitet. Seit der französischen Kolonialzeit gibt es auch eine bedeutende christliche Minderheit und so wird natürlich auch Weihnachten in Vietnam gefeiert. Das Weihnachtsfest (Chung Mung

Guiang Sinh) zählt zusammen mit Buddhas Geburtstag, dem Neujahrs- und Mitherbstfest zu den bedeutendsten Feierlichkeiten des Landes. Das Brauchtum entspricht dabei in weiten Teilen den mitteleuropäischen Gepflogenheiten. An Heiligabend besuchen Die Christen die Mitternachtsmesse. Danach gibt es ein Familienmahl, das allerdings zumeist nur aus einer Hühnersuppe besteht. Nur die reicheren Familien können sich einen richtigen Weihnachtsbraten leisten. Auch der Nikolaus und der Weihnachtsbaum sind den vietnamesischen Christen vertraut. Außerdem stellen die Kinder an Heiligabend ihre Schuhe vor die Haustür, um darin am nächsten Morgen ihre Geschenke zu finden.

weit verbreitet- szeroko rozpowszechniony, die Minderheit- mniejszość, die Feierlichkeit- uroczystość, das Brauchtum- zwyczaj i obyczaj, die Gepflogenheit- zwyczaj, die Mitternachtsmesse- pasterka, das Familienmahl- posiłek w gronie rodzinnym, zumeist- przeważnie, die Hühnersuppe- rosół z kury, der Weihnachtsbraten- świąteczna pieczeń, vertraut- dobrze znany

Weihnachten in der Karibik...

In der Karibik feiern die Menschen Weihnachten wie in Europa. Jamaicaner werden von Father Christmas beschenkt und essen englischen Weihnachtspudding. Auch auf den ehemaligen holländischen ABC-Inseln beschenkt Santa Claus die Bewohner. Die Dominikanische Republik feiert die Geburt Jesus auf Spanisch. Die Westafrikaner ließen in das Weihnachtsfest ihre eigene Kultur einfließen. Calypso- und Rumba-Rhythmen lassen eher an Karneval als an Bethlehem denken.

Die ABC-Inseln- wyspy ABC (Aruba, Bonaire i Curacao), ließen...ihre eigene Kultur einfließen-
dodają...elementy własnej kultury, eher- inaczej

Ewelina Kaczkowska kl IIc

Święci Mikołajowie tego świata :)

W Holandii występuje on jako **Sinterklaas**, w każdą ostatnią sobotę listopada przybywa statkiem do miasta, a następnie na białym koniu paraduje po mieście, między innymi odwiedza parę książęcą. Pyta napotkanych o to, czy byli grzeczni tego roku? 5 grudnia to dzień, w którym wszyscy szukają prezentów, ukrytych w najdziwniejszych miejscach.

Włosi mają również swój odpowiednik Św. Mikołaja i jest nim **La Befana**. To złośliwa wróżka, o odrażającym wyglądzie czarownicy, latającej na miotle, która obdarowuje dzieci upominkami z nocy 5 na 6 stycznia w Święto Trzech Króli. Niegrzeczne dzieci wręcz boją się Befany, gdyż im zamiast podarunków może zostawić z skarpecie świątecznej popiół, czosnek, lub cebulę. Grzeczne dzieci spokojnie mogą oczekiwać swoich prezentów. Zanim jednak pójdą spać, aby mieć względy u wróżki, kładą dla niej na stole kieliszek wina i cytrusy.

Podobnie jak we Włoszech, tradycja wygląda w Hiszpanii. Dzieci na prezenty czekają do 6 stycznia. Upominki wręczają im **Los Reyes Magos**: Kacper, Melchior i Baltazar, czyli Trzej Królowie. Wieczorem przed snem przygotowuje się dla króli trzy kieliszki sherry oraz marchewkę, by nakarmić wielbłądy, którymi przybędą.

Dziadek Mróz - Дед Мороз (Морозко) to rosyjski odpowiednik Św. Mikołaja. Towarzyszy mu Śnieżynka – Снегурочка. W noc sylwestrową, kiedy wszystkie grzeczne dzieci już śpią, Dziadek Mróz ze Śnieżynką obdarowują je prezentami.

Frau Berta to z kolei niemiecka postać na wzór Św. Mikołaja. Tradycja przypomina włoską Befanę. Wygląd jest odrażający, ma wielkie stopy i ogromny nos. Ukradkiem zakrada się do dzieciennych pokoi i pozwala im zasnąć. Z kolei dla niegrzecznych dzieci jest postrachem. Najczęściej prezenty układa na parapetach lub schodach, albo wkłada je do specjalnych skarpet lub pod poduszkę. Do domów grzecznych dzieci dostaje się przez komin.

Julemanden to duński Święty Mikołaj. Towarzyszą mu elfy, cała swita porusza się saniami zaprzęzonymi w renifery. Dzieci przygotowują mleko i pudding dla elfów. Rano największą radość sprawia im widok pozostawionych okruców.

Belgowie mają szczęście gdyż ich domy **Święty Mikołaj** odwiedza dwa razy. Pierwszy raz 4 grudnia, sprawdza wówczas zachowanie dzieci, a 6 grudnia przybywa z prezentami w zamian za dobre sprawunki lub z różgami za złe zachowanie. Upominki Mikołaj umieszcza w spychanych butach. Dzieci przygotowują także marchewkę i sianko dla głodnych osiołków.

Santa Clause lub **Father Christmas** tak nazywany jest Święty Mikołaj w krajach anglojęzycznych. Obdarowuje on prezentami dzieci w wigilię Bożego Narodzenia. Wcześniej jednak dzieci piszą listy do świętego, aby podzielić się z nim swoimi życzeniami i pragnieniami. Listy wrzucane są do kominka, aby przy pomocy dymu mogły dolecieć do samego nieba. Do kominków i łóżek przyczepia się ozdobne skarpety, by Święty Mikołaj mógł wkładać do nich prezenty.

Dame Abonde to z kolei francuski, żeński odpowiednik Świętego Mikołaja. Jest to postać dobrej wróżki, odwiedza grzecznych dzieci w czasie snu i rozdaje im prezenty w sylwestrową noc. Upominki przynosi także Père Noël. Prezenty dzieciom pomaga dostarczyć Mikołajowi jego przyjaciel - Pre Fouettard, on doskonale wie, jak zachowywało się dziecko przez ostatni rok i na jaki prezent zasługuje.

Karp (Cyprinus carpio) – jako gatunek, powstał na drodze naturalnej na przełomie trzeciorzędu i czwartorzędu w okolicach Morza Kaspijskiego. Dziś ryba ta występuje najczęściej w zlewiskach morza Czarnego, Kaspijskiego i Aralskiego. Liczne odmiany hodowlane są rozpowszechnione zarówno w hodowli jak i w wodach na całym świecie. Żyje w głębokich rzekach, starorzeczach, odnogach lub rozlewiskach. Żywi się larwami owadów, mięczakami, skorupiakami oraz innymi organizmami zwierzęcymi oraz roślinami, gdzie pokarm pobiera z dna. Osiąga ponad 1 m długości i masę do 40 kg. Ciało ma wydłużone, wrzecionowate, prawie okrągłe w przekroju poprzecznym, a otwór gębowy dolny, mięsisty zaopatrzony w 2 pary wąsików. Łuski są duże i mocno osadzone w skórze, a płetwa grzbietowa jest bardzo długa. Grzbiet karpia może być ciemny, zielonkawobrązowy lub szarzielony, a boki jaśniejsze, ciemnooliwkowe ze złotym połyskiem. Liczne odmiany hodowlane karpia odznaczają się często silnie wygrzbieconym i szerokim ciałem oraz różnym stopniem zaniku łusek. Występują odmiany zupełnie pozbawione łusek lub z łuskami tylko w pobliżu nasad poszczególnych płetw. Wyhodowano również liczne odmiany ozdobne (czerwone, białe lub pomarańczowe). Karp dojrzewa w 3–4 roku życia. Trze się w V i VI w płytkiej, silnie zarośniętej wodzie. Tarło przebiega bardzo hałaśliwie, w jego trakcie tarlaki bardzo często wyskakują ponad powierzchnię wody. Ikra jest przyklejana do roślinności wodnej, wylęg następuje po 3–5 dniach. Larwy zaraz po wylęgu mierzą około 5 mm i mają duży woreczek żółtkowy oraz specjalne gruczoły, które umożliwiają im przyczepianie się do roślinności wodnej przez okres 3–14 dni w zależności od odmiany. Po wchłonięciu woreczka żółtkowego odżywiają się planktonem. Po osiągnięciu około 2 cm długości zaczynają odżywiać się fauną denną. W Polsce stanowi połowę odławianych ryb słodkowodnych. Na świecie odławia się ok. 200 tys. ton karpia rocznie. Przez wędkarzy karp uważany jest za rybę waleczną i przebiegłą. W polskiej tradycji smażone mięso karpia lub gotowane i podawane w słodkim sosie piernikowo-bakaliowym jest jedną z potraw wigilijnych.

Ewa Nowakowska

SPORT

-2 grudnia 2009 odbył się **Turniej Mikołajkowy** w piłkę koszykową dziewcząt. Celem turnieju było doskonalenie umiejętności gry w koszykówkę jak i integracja kaliskich szkół ponad gimnazjalnych. Nasze dziewczęta zajęły **2 miejsce**. A oto wyniki :

HILO – ZSE 2:19

ILO – ZSE 10:9

ZSEL- ZSE 10:18

-Warto także wspomnieć o wyczynach chłopców w październiku. Dzięki nim **wywalczyliśmy wicemistrzostwo Kalisza** w piłce nożnej. Kolejno pokonując 2:0 II L.O., remisując 2:2 z IV L.O, zwyciężając w półfinale 3:0 V L.O oraz w wielkim **finale 2:0** ZST-E. Jedyna porażkę zmęczona już drużyna poniosła z wielokrotnym (i aktualnym) Mistrzem Kalisza - ZSP nr 2 (0:2).

-Również w październiku obie nasze **sztafety przelajowe** - damska i męska wywalczyły w Licealiadzie tytuł **wicemistrzów Kalisza**. Sztafety (odpowiednio.: 10 x 800 m. i 10 x 1000 m) biegly w składach:

Chłopcy:

Filipowski Krzysiu - III Zb, Pietrzak Łukasz - III Zb, Gałęzki Patryk - III Pu, Kaczała Mateusz - III Pu, Kubiak Dawid - II a, Miłek Łukasz - II a, Łuczak Maciek - II b, Juda Adrian -II c, Chwiłkowski Marcin - Ia, Poniatowski Bartek - I c.

Dziewczęta:

Justyna Matyjasz - III Zf, Malwina Kasprzak- III Zf, Karolina Michalska - III Zf, Sandra Judasz - III On, Natalia Jackowska - II c, Klaudia Śmieszniak - II d, Krystyna Marciniak -II e, Danuta Kocińska -II e, Karolina Owczarek - I c, Paulina Mikuła - 1 z.

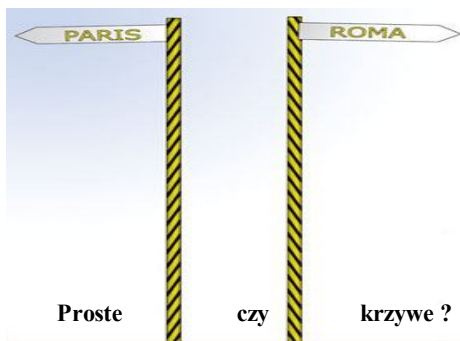
GRATULUJEMY!!!

HUMOR

- Mamo, czy to prawda, że Pan Bóg nas karmi?
- Oczywiście.
- I że dzieci przynosi bocian?
- Tak.
- I że prezenty rozdaje św. Mikołaj?
- Tak.
- To po co trzymamy w domu tatusia???

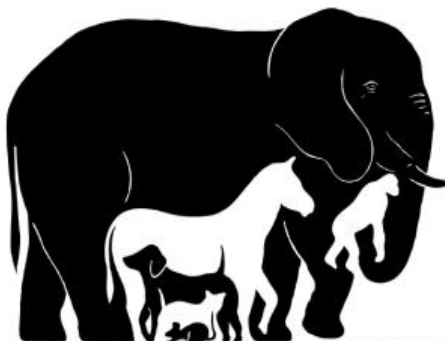
zlidzenia.22web.net

Piątego grudnia kilkuletnia Małgosia kładąc się do łóżka mówi do dziadka:

- Kiedy rano się obudzę, chciałabym znaleźć w swoim łóżku piękną, jasnowłosą laleczkę!
- Ja też chciałbym! - mówi dziadek.

- Jasio mówi do mamy:
- Mamusiu, chciałbym ci coś ofiarować pod choinkę.
 - Nie trzeba syneczku. Jeśli chcesz mi sprawić przyjemność, to popraw swoją jedynekę z matematyki.
 - Za późno mamusiu. Już ci kupiłem perfumy!

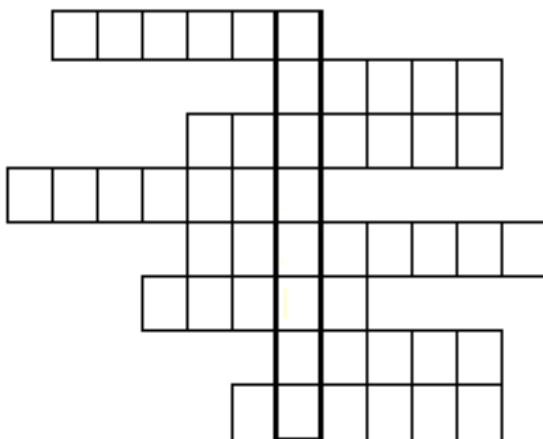
www.ilusaodeolica.com

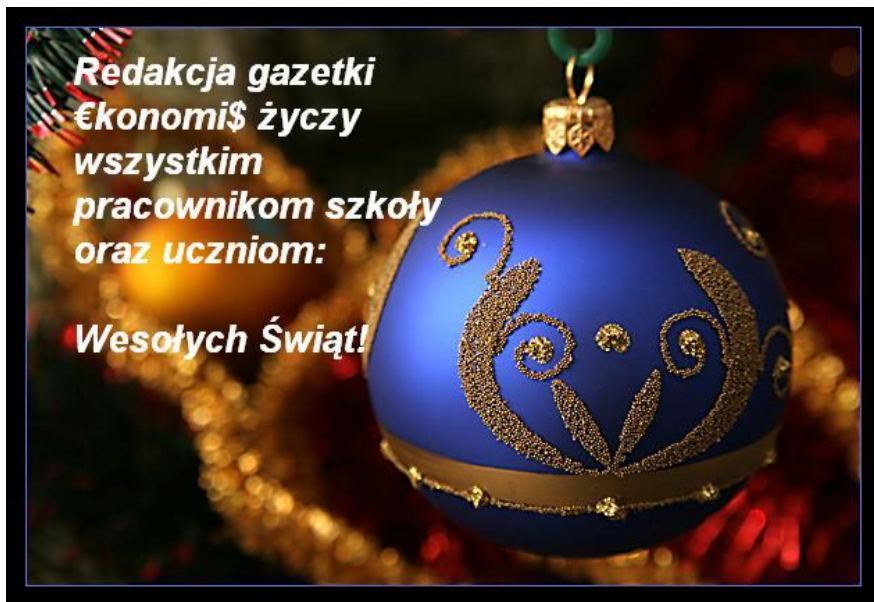
MATEUSZ MAŁECKI 'KOZA'=)

KRZYŻÓWKA

1. Odpowiednikiem drugiego Dnia Świąt w Polsce (26 Grudnia) jest w Anglii *Day*
2. *Inseln* w Języku niemieckim, to w języku Polskim?
3. Rosyjskim odpowiednikiem św. Mikołaja jest ... *Mróz*
4. Dzień poprzedzający rocznicę narodzin Chrystusa to?
5. Pani prof. Agata Litwicka najlepiej na świecie robi sos....
6. Co kupili przyjaciele Zosi pod choinkę?
7. W wierszu „Jasia” **„Gdy przyjaznej duszy brak, trzeba płynąć jak na morzu”**
8. We Włoszech La Befana jest odpowiednikiem św. Mikołaja i jest ona *złośliwą*...

WISZA

Rozwiązaną krzyżówkę wytnij i wrzuć do urny z napisem „Deska ratunkowa” umieszczonej na I piętrze naprzeciwko pokoju nauczycielskiego.

.....
Imię

.....
Nazwisko

.....
Klasa

